

C e t i n j e

NJEGOŠEV MUZEJ - Monografija o Njegošu

"Grafički zavod" Titograd izdao je publikaciju MONOGRAFIJA O NJEGOŠU.

Monografija cjelovito prikazuje Njegoševu ličnost koja izlazi iz najplemenitijih tradicija naše i evropske kulture kao i njegove mnogostruke veze sa svijetom i sudbinsku povezanost sa ostalim jugoslovenskim narodima.

Likovni dio Monografije sadrži slike, crteže, degerotipije i fotografije Njegocša, ličnosti, mjesta i događaja vezanih za njega, kao i faksimile njegovih rukopisa. Ovdje je iscrpno korišten fundus muzeja u Cetinju uz suradnju muzejskih radnika.

DRAGUTIN F E L E T A R - " P O D R A V I N A " - ,

Prinos poznavanju gospodarskog razvoja sjeverozapadna Hrvatske, izd. "Podravka" Koprivnica, 1973. Za izdavača, dipl.ing. Pavle Gaži. 433 str. sa tablama, grafikonima i reprodukcijama

Koprivnica i narod Koprivnice, slavili su 1973. godine značajan revolucionarni jubilej - 30. obljetnicu prvog oslobođenja Koprivnice. Radnici koprivničke "Podravke" posvetili su tom velikom jubileju knjigu "Podravina" u kojoj je dat pregledan prikaz povijesnih i ostalih društveno značajnih osobina Podravine. Područje koje, Dragutin F e l e t a r, ovom knjigom prikazuje zahvaća osam sjeverozapadnih hrvatskih općina: Varaždin, Čakovec, Ludbreg, Koprivnica, Djurdjevac, Virovitica, Bjelovar i Križevci. Autor u predgovoru navodi razloge obrade ovih općina - povijesnim razvojem i zemljopisnim osobinama Podravine i prvenstveno Koprivnice, te da bi se taj razvoj mogao dobro obraditi i objasniti, moralo se uvrstiti, radi usporedbe, smještaja u vrijeme i prostor, i navedenih osam općina.

Koprivnica i Podravina, te sjeverozapadna Hrvatska prikazani su prvenstveno sa stajališta gospodarstva te je rad ponajprije značajan prilog gospodarskom razvoju sjeverozapadne Hrvatske. Događaji iz političkog i kulturnog razvoja ovdje su spomenuti u onoj neophodnoj mjeri, da se objasni gospodarska povijest i sadašnjost te da se održi kontinuitet prikazivanja. Dragutin Feletar u uvodu piše "...Po pristupu povijesno-zemljopisnoj građi i po stilu pisanja, ova knjiga se nalazi u određenom procijepu između stroge znanstvenosti i publicistike. Sprega znanstvenog instrumentarija i teksta, način obrade, a pogotovu stil, ne odgovaraju u potpunosti konvencionalnim načelima stručnog rada. S druge strane zbog želje da se bezbroj činjenica na što pristupačniji, pa čak i što popularniji način približi širem krugu čitateljstva, slobodniji stil pisanja koji ponegdje graniči s feljtonom dobro će doći..."

Knjiga je podjeljena na slijedeća poglavlja:

I Prije dolaska Slavena, II Na srednjovjekovnim putovima, III Cetinje, manufakture, industrija i počeci radničkog pokreta do 1918. godine, IV Gospodarstvo između dva svjetska rata, V Napredni

radnički pokret i narodna revolucija, VI Suvremeni socijalistički razvoj. Literatura i izvori, 784 bibliografske jedinice, data je na kraju knjige. Izvanredne fotografije, kolor i crnobijele, koje prate svako poglavlje, predstavljaju izvanredno uspješnu dopunu teksta. Autori tih fotografija su Vladimir Kostjuk i ing. Josip Pevec.

Kolektiv "Podravke" zaslužuje puno priznanje za izdanje ove vrijedne publikacije a za očekivati je da se započeto proučavanje povijesnog razvoja Podravine ne zaustavi na ovoj, izuzetno dobro, i tekstualno i likovno, opremljenoj knjizi.

B.Š.

Ines Jucker, AUS DER ANTIKENSAMMLUNG DES BERNICHEN HISTORISCHEN MUSEUMS

U izdanju Historijskog muzeja u Bernu, Švicarska, izašao je katalog grčkih vaza u posjedu arheološkog odjela ovog Muzeja, kao stručni naučno obrađeni vodič kroz zbirku. U nizu analognih kataloga evropskih muzeja ovaj katalog nosi karakter priručnika u kojem je uz svaki objekt analizirano njegovo značenje u genezi razvoja grčkih vaza kao specifična grana grčke likovne umjetnosti.

Od naročitog značenja je uvodni prilog u kojem je dan prikaz nastanka i historijat "Kabineta za antiku" u Muzeju u Bernu. Sa konkretnim podacima dan je prikaz donacija građana Berna i građanskih familija Švicarske koji su obilnom pomoći kroz 150 godina pomogli akcije ovog Muzeja. Jedino na taj način bilo je moguće stvoriti zbirku koja je sa 184 izabrana komada ovdje prikazana i obrađena.

A.B.

OŠTEĆENJA SLIKA U GALERIJAMA

U međunarodnoj akciji za zaštitu umjetničkih djela od zagađene atmosfere, koju je prije par godina inicirao ICOM, načinjena su mjerenja zagađenosti atmosfere u velikim svjetskim galerijama. Rezultati su porazni. U samoj Italiji na tri četvrtine slika, od ukupnog broja izloženih u velikim galerijama Italije, primjećena su oštećenja koja su, po mišljenju ekipe stručnjaka, prouzrokovana kemijskim procesom razaranja sastojina boje pod utjecajem zagađene atmosfere.

Analogna mjerenja dala su slične rezultate u Galeriji Prado u Madridu, u Nacionalnoj galeriji u Londonu i u Nacionalnoj galeriji u New Yorku. Nešto blaži ali ipak zabrinjavajući rezultati su u galerijama u Münchenu, u Parizu, i nekim drugim galerijama. Sudeći po rezultatima mjerenja zagađenosti zraka u Zagrebu vjerujemo da ni u našim galerijama nije situacija bolja.

Prvi korak za zaštitu galerijskog fundusa učinila je Španjolska. U Galeriji Prado ove godine u ljetnoj sezoni, kada je prema rezultatima mjerenja zagađenost zraka najjača, biti će